

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-018
назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
(734025, Тоҷикистон, ш. Душанбе,
хiebони Рӯдакӣ, 17)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Анушервони Исрофил дар мавзуи «Одатҳо дар муомилоти маданӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибдорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ пешниҳод шудааст.

Дар фазои илми ҳуқуқшиносӣ яке аз падидаҳои муҳиме, ки атрофи он ғояҳои гуногуни илмӣ рӯи қор омадааст, ин одатҳо ва одатҳои ҳуқуқӣ ба шумор меравад. Аз замони бавучудой то ба ҳол нисбат ба одатҳои ҳуқуқӣ ба сифати падидаи таъсиррасонандаи ҳуқуқӣ нисбат ба муносибатҳои байни субъекти ҳуқуқ андешаи концептуалӣ мавҷуд намебошад. Дар баробари ин, дар фазои илми сивилистӣ низ роҷеъ ба одаҳои ҳуқуқӣ ва сатҳи таъсирнокии онҳо дар муносибатҳои маданӣ-ҳуқуқӣ андешаи ягонаи илмӣ ё таҳқиқоти бунёдии институтсионалӣ дар сатҳи ҷумҳурӣ то ба ҳол рӯи қор наомадааст, ҳолати мазкур ба он ишора менамояд, ки мавзуи таҳқиқоти диссертациони унвонҷӯ бо номи «Одатҳо дар муомилоти маданӣ» бисёр мубрам ва айнизамонӣ баҳогузорӣ мешавад.

Бояд тазаққур дод, ки одатҳо яке аз падидаҳои таърихи қухандошта ба шумор рафта, марҳилаҳои гуногуни рушдро гузаштааст, ки ҳолати мазкур аз муҳимияти умумиҷамъиятии зухуроти мазкур ғувохӣ медиҳад. Нисбат ба бавучудой, мазмун, моҳияти иҷтимоӣ ва ҳуқуқӣ, таъсирнокии он дар танзими муносибатҳои ҳуқуқии маданӣ аз ҷониби диссертант таҳлилу омӯзишҳо гузаронида шуда, дар як маврид мавқеъгузорию муаллифӣ низ дарҷи худро ёфтааст. Албатта, дар муносибатҳои маданӣ ва муомилоти маданӣ дар баробари таъсиррасонии муқарраротҳои меърию ҳуқуқӣ нақши одатҳо низ бисёр созгор мебошад, ки ҳолати мазкурро довталаби дараҷаи илмӣ бисёр бо сабку усули хоси илмӣ ба қалам додааст.

Аз таҳлили амиқ ва баррасии ҳамаҷонибаи масъалаҳои дар автореферат зикргардида ба хулосае омадан мумкин аст, ки сохтори таҳқиқот пай дар пай ва бо риояи мантиқи илмӣ таҳия гардидааст. Автореферати диссертатсия ҳамаи талаботи ҷойдоштаро дарбар гирифта, натиҷаҳои пурра ва босамари таҳқиқотро ифода намудааст.

Аз мазмуну мухтавои автореферати мазкур бармеояд, ки муаллиф вазифаҳои дар наздаш гузошташударо дар сатҳи дахлдор иҷро намуда, нуктаҳои илмӣ асоснок ва тавсияҳои амалии судмандро ҷиҳати рушди илми ҳуқуқшиносии ватанӣ ва рушди қонунгузорию соҳа пешкаш намудааст, ки ба манфиати қор мебошад. Қайд кардан ба маврид аст, ки натиҷаҳои таҳқиқоти гузаронидашуда на танҳо аҳаммияти назариявӣ доранд, балки дар амалия низ мумкин аст, ба таври васеъ истифода бурда шаванд.

Аз моҳияти интишороти муаллиф, ки 5 васоити таълимӣ, 18 мақолаҳои илмӣ, аз ҷумла 7 адади онҳо дар маҷаллаҳои тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 11 мақола дар нашрияҳои дигар ба таъбиқ расонидааст, бармеояд, ки муаллифи диссертатсия дар самти масъалаҳои мухталифи мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ қорҳои илмӣ арзишмандро анҷом додааст, ки натиҷаи онҳоро метавон дар самтҳои алоҳидаи илми ҳуқуқшиносӣ, аз ҷумла илми ҳуқуқи маданӣ истифода намуд.

Натиҷаҳои таҳқиқҳои илмӣ диссертант дар як қатор конференсияҳои сатҳи байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ нашри худро ёфтааст, ки ҳолати мазкур гувоҳии инъикоси ҳамаҷонибаи моҳият ва мақсади натиҷаҳои таҳқиқот мебошад.

Таҳлили автореферати диссертатсияи Анушервони Исрофил нишон медиҳад, ки таҳқиқоти илмӣ дар асоси сарчашмаҳои нодири таърихӣ-ҳуқуқӣ, қонунгузорию миллӣ ва давлатҳои хориҷӣ анҷом дода шудааст.

Дар баробари ҷабҳаҳои мусбат, инчунин ҳолатҳое ба назар мерасанд, ки баҳснок мебошанд, аз он ҷумла:

1. Дар саҳифаҳои 23 ва 24 матни автореферати диссертатсия зербоби дуюми боби сеюми диссертатсия ба таври мухтасар инъикоси худро ёфтааст. Ба андешаи мо ҳуб мебуд барои ба тариқи фаҳмо ва мушаххас пешниҳод гардидани мазмун ва моҳияти мухтасари зербоби зикршуда аз ҷониби диссертант маълумоти бештар ва мушаххастар пешкаш мегардид, то ин ки ҳонанда аз он маълумоти мухтасар нисбати зербоби мазкур пайдо менамуд.

2. Дар таҳқиқоти автореферати диссертатсия баъзе қамбудихои имлоӣ ба назар мерасад, ки ҳолати мазкур диссертантро водор менамояд то минбаъд ба ин ҷабҳаи масъала диққати асосӣ диҳад.

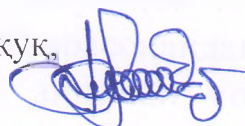
Мулоҳизаҳои мазкур хангоми баҳодихии мусбати автореферати таҳқиқоти диссертатсионӣ нақши муайянқунандаро намебозанд ва танҳо

инъикоскунандаи он мебошанд, ки масъалаҳои баррасишаванда хеле муҳим буда, мураккаб ва бахсноканд.

Мазмун ва мухтавои автореферати диссертатсия ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, мувофиқ буда, муаллифи он ба дараҷи дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 12.00.03 – Ҳуқуқи граждани; ҳуқуқи соҳибкорӣ; ҳуқуқи оилавӣ; ҳуқуқи байналмилалӣ хусусӣ сазовор мебошад.

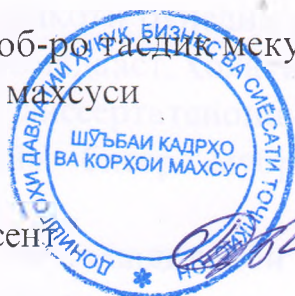
Тақриздиханда:

номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсент, мудири кафедраи назария ва
таърихи давлат ва ҳуқуқи факултети
ҳуқуқшиносии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ,
бизнес ва сиёсати Тоҷикистон

Қодирзода М.А.

Имзои Қодирзода Мирзоқодир Аюб-ро тасдиқ мекунам:
сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес
ва сиёсати Тоҷикистон,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент

Бобоев А.Х.

12.03.2025

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, Муассисаи давлатии таълимии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон, 735700, шаҳри Хучанд, микроноҳияи 17, бинои 1, Тел:+992 (3422) 2-38-11; Факс:+992 (3422) 2-51-70.
Веб сайт: www.tsulbp.tj. Email: tsulbp@rambler.ru